

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана юридичного факультету ЗНУ

Т. О. Коломосць

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«26»

серпня

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Право
спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право

ВИКЛАДАЧ: Верлос Наталя Володимирівна, д.ю.н., професор, професор кафедри
конституційного та адміністративного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри конституційного та
адміністративного права

Протокол №1 від «26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

В. К. Колпаков
(підпис)

В. К. Колпаков
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Д. О. Єрмоленко
(підпис)

Д. О. Єрмоленко
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: verlosznu@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення:

Телефон: 228-76-16, 228-76-17, (061) 228-75-26

Інші засоби зв'язку: *Viber, Facebook Messenger, WhatsApp*, – за вибором викладача

Кафедра: *конституційного та адміністративного права, V корпус, ауд.104 (пр. Соборний, 74)*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про конституційні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні, основи правового статусу людини і громадянина, механізми реалізації та захисту конституційних прав і свобод, а також розвиток умінь застосовувати норми Конституції України у професійній правничій діяльності з урахуванням європейських стандартів, практики органів конституційної юрисдикції та особливостей правового режиму воєнного стану.

Вивчення дисципліни «Конституційне право» сприяє формуванню загальнопрофесійної культури майбутнього правника та є необхідною передумовою для практичної реалізації здобутих теоретичних знань. Дисципліна має важливе значення для підготовки фахівців до професійної діяльності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, а також у сфері правозастосування загалом.

Зміст курсу орієнтований на аналіз інститутів конституційного права України з урахуванням європейських стандартів конституціоналізму та права Європейського Союзу, що дає змогу глибше усвідомити процеси становлення та розвитку демократичної, правової держави. Такий підхід сприяє впровадженню європейських цінностей, принципів верховенства права, демократії та прав людини у національну систему державотворення.

Навчальна дисципліна має вагомим пізнавальним та світоглядним значенням, оскільки здобуті знання сприяють формуванню демократичних цінностей, сучасної правосвідомості та правової культури здобувачів вищої освіти. Значна частина інститутів сучасного українського конституціоналізму сформувалася під впливом європейської правової традиції, що зумовлює необхідність їх вивчення крізь призму стандартів Європейського Союзу та європейського конституційного простору.

Сучасний етап державотворення в Україні, зумовлений європейським вектором зовнішньополітичного розвитку та функціонування держави в умовах воєнного стану, вимагає від майбутнього правника поєднання загальносвітоглядних, інформаційних і професійних компетентностей, а також уміння аналізувати й застосовувати норми конституційного законодавства з урахуванням *acquis communautaire* Європейського Союзу та практики його інституцій. У зв'язку з цим вивчення конституційного права покликане забезпечити належний рівень фахової підготовки, необхідний для подальшої професійної діяльності.

Курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти широкого правового світогляду, здатності до комплексного аналізу конституційно-правових явищ, розуміння взаємозв'язку держави, суспільства та особи, а також принципів організації і функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування в тому числі й в умовах звичайного та особливих правових режимів.

Інтерактивний формат навчання, що передбачає дискусії, дебати, аналіз практичних ситуацій та аргументоване відстоювання власної позиції, сприяє розвитку критичного мислення, комунікативних навичок і професійної відповідальності – ключових компетентностей сучасного правника.

Для успішного опанування освітнього компонента здобувач вищої освіти повинен

засвоїти результати навчання, сформовані під час вивчення таких освітніх компонентів (пререквізити) відповідно до структурно-логічної схеми ОП: ОК6 Правові основи антидискримінаційної політики; ОК8 Теорія та історія держави і права, ОК11 Історія держави і права України та зарубіжних країн.

Освітні компоненти, що вивчаються паралельно та забезпечують формування системного уявлення про засади публічної влади, принципи конституціоналізму та механізм реалізації прав і свобод людини і громадянина (Ко-реквізити), зокрема: ОК17 Адміністративне право; ОК31 Курсова робота

Результати навчання, сформовані під вивчення освітнього компонента використовуватимуться у процесі подальшого опанування таких освітніх компонентів (постреквізити) ОК25 Міжнародний захист прав людини; ОК29 Муніципальне право; ПА1 Підготовка до атестаційного екзамену

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	4-й	4 -й
Кількість кредитів ECTS	5	5
Кількість годин	150 год.	150 год
Лекційні заняття	34 год.	14 год.
Практичні	16 год.	12 год.
Самостійна робота	100 год.	124 год.
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/law/navchal_nij_protses	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>Компетентності</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та</p>	<p>лекція (інформаційна, проблемна, інтерактивна), пояснення, розповідь, робота з нормативно-правовими актами, аналіз судової практики в т.ч. ЄСПЛ, розв'язання ситуаційних задач, проблемне навчання, евристична бесіда, дискусія, моделювання професійних ситуацій (training), мозковий штурм, метод проєктів, «ground-table» (колективна гра на вирішення спільної проблеми), scientific debate (навчальна суперечка-діалог), аналіз конкретних правових ситуацій (case-study), використання мультимедійних засобів навчання, застосування електронних освітніх платформ та інтерактивних онлайн-ресурсів, електронних правових баз даних.</p>	<p><i>Поточний контроль</i> здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; перевірка та захист індивідуальних завдань і проєктів, оцінювання рефератів та есе, презентація й захист навчальних проєктів, робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо); завдання творчого характеру</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> екзамен проводиться у письмовій формі і складається із тестових завдань та практичних кейсів за допомогою СЕЗН Moodle. <i>Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle:</i></p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

<p>прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати правові норми та забезпечувати захист прав і свобод людини в умовах особливих правових режимів, зокрема воєнного стану, надзвичайного стану, на тимчасово окупованих та деокупованих територіях.</p> <p>Результати навчання</p> <p>РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.</p> <p>РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p> <p>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p> <p>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p> <p>РН 23. Знати та розуміти особливості правового регулювання суспільних відносин в умовах особливих правових режимів; застосовувати норми міжнародного гуманітарного права та</p>		<p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p> <p><i>Добір балів</i></p> <p>передбачає виконання здобувачами освіти, які пропустили заняття з поважних причин, додаткових навчальних завдань з метою перевірки рівня засвоєння програмного матеріалу.</p>
---	--	---

національного законодавства про правовий режим воєнного стану; надавати правову допомогу особам, які постраждали внаслідок збройної агресії, включаючи внутрішньо переміщених осіб та цивільних осіб на деокупованих територіях		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України

Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Поняття парламенту і парламентаризму. Соціальне призначення і політична роль парламенту, як органу всенародного представництва.

Функції та компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правові основи взаємовідносин Верховної Ради України з Президентом України, органами виконавчої та судової «гілок влади».

Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій). Соціальний і партійний склад Українського парламенту IX скликання.

Основні форми роботи українського парламенту.

Роль парламенту у механізмах європейської і євроатлантичної інтеграції України.

Законодавчий процес в Україні та його основні стадії.

Форми парламентського контролю за діяльністю уряду: вотум недовіри, депутатські запити і звернення, спеціальні і слідчі комісії.

Поняття та види актів Верховної Ради України.

Конституційно-правовий статус народного депутата України.

Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати України як спеціалізовані органи парламентського контролю.

Змістовий модуль 2. Конституційно-правовий статус Президента України

Соціальне призначення, політична роль глави держави в системі вищих органів держави. Президент України як одноосібний глава держави.

Юридичні вимоги до кандидатів на пост Президента України. Загальна характеристика законодавства про вибори Президента України. Інавгурація Президента України. Символи президентської влади.

Функції та компетенція Президента України. Загальнодержавне представництво і забезпечення єдності державної влади як прерогативні функції Президента України.

Президент України в механізмі гарантування незворотності курсу на європейську і євроатлантичну інтеграцію України.

Взаємовідносини глави Української держави з парламентом, урядом, державним апаратом.

Президент України як Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. Акти глави держави. Контрасигнатура актів глави держави.

Гарантії діяльності Президента України. Недоторканність Президента України. Збереження звання Президента України. Юридичні, організаційні, матеріально-фінансові, символічно-церемоніальні та інші гарантії діяльності Президента України

Апарат Президента України, його політико-правова роль. Офіс Президента України. Рада національної безпеки і оборони України. Уповноважені Президента України.

Інші допоміжні органи при Президентові України.

Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відповідальність глави держави (імпічмент). Підстави і порядок здійснення імпічменту.

Змістовий модуль 3. Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні

Кабінет Міністрів України - уряд як вищий орган в системі органів виконавчої влади.

Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності уряду, її політико-правове значення.

Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду.

Роль Кабінету Міністрів України у забезпеченні європейської і євроатлантичної інтеграції.

Акти Кабінету Міністрів України.

Парламентська відповідальність уряду. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень кабінету Міністрів України.

Урядовий апарат. Завдання та функції Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Місцеві державні адміністрації: конституційно-правове регулювання порядку формування та організації роботи.

Електронне урядування в механізмі здійснення виконавчої влади.

Змістовий модуль 4. Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні

Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні.

Право народу України брати участь у здійсненні правосуддя.

Система судоустрою в Україні. Територіальна та інстанційна підсудність. Окружні та апеляційні суди.

Верховний Суд України як найвищий орган судової влади. Організаційна структура, порядок формування, вимоги до кандидатів на посаду судді.

Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні. Громадська рада доброчесності.

Правовий статус Вищої ради правосуддя в Україні: порядок формування, організаційна структура, компетенція. Акти Вищої ради правосуддя та їх юридична сила.

Особливості юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України.

Міжнародний кримінальний суд та проблема ратифікації Римського статуту.

Конституційно-правовий статус прокуратури України. Структура органів прокуратури в Україні. Функції і повноваження прокуратури України.

Конституційно-правове регулювання інституту адвокатури в Україні. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.

Змістовий модуль 5. Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні

Поняття конституційної юрисдикції та конституційного контролю. Види конституційного контролю в Україні. Конституційний контроль за часом використання, за правовими наслідками, за формою.

Порядок формування та структура Конституційного Суду України.

Правовий статус суддів Конституційного Суду України. Юридичні вимоги до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. Права та обов'язки суддів Конституційного Суду України, гарантії їх діяльності. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень суддів Конституційного Суду України.

Функції та повноваження Конституційного Суду України. Фактори, що обумовлюють необхідність тлумачення Конституції та законів України. Офіційне тлумачення. Підстави визнання правового акту неконституційним та його юридичні наслідки. Конституційність міжнародних договорів України.

Конституційна скарга як індивідуальна форма звернення до Конституційного Суду України.

Роль Конституційного Суду України у процедурі внесення змін до Конституції України та у процедурі імпичменту.

Конституційне провадження, його форми і стадії. Суб'єкти і предмет конституційного подання і конституційного звернення.

Акти Конституційного Суду України, їх правова природа і значення для політико-правової теорії та практики.

Змістовий модуль 6. Конституційні засади місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Конституційні основи національної безпеки та оборони

Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. Основні концепції місцевого самоврядування. Принцип визнання і гарантування місцевого самоврядування як одна з основ конституційного ладу України. Принципи місцевого самоврядування в Україні

Поняття територіального устрою держави. Державний та адміністративно-територіальний устрій України. Фактори, що впливають на територіальний устрій України. Україна як унітарна держава. Принципи адміністративно-територіального устрою України.

Система адміністративно-територіальних одиниць України.

Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим

Особливості конституційно-правового статусу міст Києва і Севастополя у складі України. Загальна характеристика Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ».

Концепція реформування територіальної організації влади в сучасних умовах децентралізації в Україні.

Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. Основні концепції місцевого самоврядування. Принцип визнання і гарантування місцевого самоврядування як одна з основ конституційного ладу України. Принципи місцевого самоврядування в Україні.

Система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування.

Порядок організації, функції та повноваження органів місцевого самоврядування. Поєднання представницької і безпосередньої демократії на місцевому рівні. Місцеві вибори і референдуми, громадські слухання і місцеві ініціативи. Питання місцевого значення як предмет місцевого самоврядування.

Роль місцевого самоврядування в євроінтеграції та транскордонному співробітництві територіальних громад.

Державна політика у сферах національної безпеки і оборони в Україні.

Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій.

Конституційно-правове регулювання діяльності Ради Національної безпеки та оборони України.

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Правовий статус Збройних сил України та національної гвардії України.
Стратегічна концепція НАТО та її вплив на трансформацію конституційних засад національної безпеки та оборони України.
Порядок введення воєнного чи надзвичайного станів в Україні.
Діяльність органів публічної влади в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій.
Обмеження прав людини в умовах воєнного чи надзвичайного станів в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 1
Практичне заняття 1	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України 1. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади. Поняття парламенту і парламентаризму. Соціальне призначення і політична роль парламенту, як органу всенародного представництва. 2. Функції та компетенція Верховної Ради України. Конституційно-правові основи взаємовідносин Верховної Ради України з Президентом України, органами виконавчої та судової «гілок влади». 3. Порядок формування Верховної Ради України, її склад та структура. Правовий статус керівництва Верховної Ради України та її органів (Погоджувальної Ради, комітетів, тимчасових комісій, депутатських фракцій). Соціальний і партійний склад Українського парламенту IX скликання. 4. Основні форми роботи українського парламенту. 5. Роль парламенту у механізмах європейської і євроатлантичної інтеграції України.	2	-	1 раз на 2 тижні /тиждень 1
Самостійна робота	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 1
Лекція 2	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 2
Самостійна робота	Конституційно-правовий статус Верховної Ради України https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 2
Лекція 3	Конституційно-правовий статус Президента України	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 3

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Практичне заняття 2	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус Президента України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальне призначення, політична роль глави держави в системі вищих органів держави. Президент України як одноосібний глава держави. 2. Юридичні вимоги до кандидатів на пост Президента України. Загальна характеристика законодавства про вибори Президента України. Інавгурація Президента України. Символи президентської влади. 3. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Відповідальність глави держави (імпічмент). Підстави і порядок здійснення імпічменту. 4. Функції та компетенція Президента України. Загальнодержавне представництво і забезпечення єдності державної влади як прерогативні функції Президента України. 5. Президент України в механізмі гарантування незворотності курсу на європейську і євроатлантичну інтеграцію України 	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 3
Самостійна робота	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус Президента України</p> <p style="text-align: center;">https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 3
Лекція 4	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус Президента України</p>	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 4
Самостійна робота	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус Президента України</p> <p style="text-align: center;">https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 4
Лекція 5	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні</p>	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 5
Практичне заняття 3	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кабінет Міністрів України - уряд як вищий орган в системі органів виконавчої влади. 2. Порядок формування Кабінету Міністрів України та його взаємовідносини з Президентом і Верховною Радою України. Програма діяльності уряду, її політико-правове значення. 3. Функції та компетенція Кабінету Міністрів України. Роль Прем'єр-міністра України в організації роботи уряду. 4. Роль Кабінету Міністрів України у забезпеченні європейської і євроатлантичної інтеграції. 5. Акти Кабінету Міністрів України. 	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 5
Самостійна робота	<p style="text-align: center;">Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні</p> <p style="text-align: center;">https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

Лекція 6	Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 6
Самостійна робота	Конституційно-правовий статус та система органів виконавчої влади в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 6
Лекція 7	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 7
Практичне заняття 4	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні 1. Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні. 2. Система судоустрою в Україні. 3. Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні.	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 7
Самостійна робота	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 7
Лекція 8	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 8
Самостійна робота	Конституційно-правовий статус органів судової влади, прокуратури та адвокатури в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 8
Лекція 9	Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 9
Практичне заняття 5	Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні 1. Поняття конституційної юрисдикції та конституційного контролю. Види конституційного контролю в Україні. Конституційний контроль за часом використання, за правовими наслідками, за формою. 2. Порядок формування та структура Конституційного Суду України. 3. Правовий статус суддів Конституційного Суду України. Юридичні вимоги до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. Права та обов'язки суддів Конституційного Суду України, гарантії їх діяльності. Підстави	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 9

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	та порядок дострокового припинення повноважень суддів Конституційного Суду України. 4. Функції та повноваження Конституційного Суду України. Фактори, що обумовлюють необхідність тлумачення Конституції та законів України. Офіційне тлумачення. Підстави визнання правового акту неконституційним та його юридичні наслідки. Конституційність міжнародних договорів України.			
Самостійна робота	Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 9
Лекція 10	Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 10
Самостійна робота	Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	6	7	1 раз на тиждень /тиждень 10
Лекція 11	Конституційні засади територіальної організації влади в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 11
Практичне заняття 6	Конституційні засади територіальної організації влади в Україні 1. Поняття територіального устрою держави. Державний та адміністративно-територіальний устрій України. Фактори, що впливають на територіальний устрій України. Україна як унітарна держава. Принципи адміністративно-територіального устрою України. 2. Система адміністративно-територіальних одиниць України. 3. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 11
Самостійна робота	Конституційні засади територіальної організації влади в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 11
Лекція 12	Конституційні засади територіальної організації влади в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 12
Самостійна робота	Конституційні засади територіальної організації влади в Україні https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 12
Лекція 13	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 13
Практичне заняття 7	Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні 1. Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення і політична роль. Основні концепції місцевого самоврядування. Принцип визнання і гарантування місцевого	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 13

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>самоврядування як одна з основ конституційного ладу України. Принципи місцевого самоврядування в Україні.</p> <p>2. Система місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування.</p> <p>3. Порядок організації, функції та повноваження органів місцевого самоврядування. Поєднання представницької і безпосередньої демократії на місцевому рівні. Місцеві вибори і референдуми, громадські слухання і місцеві ініціативи. Питання місцевого значення як предмет місцевого самоврядування.</p> <p>4. Роль місцевого самоврядування в євроінтеграції та транскордонному співробітництві територіальних громад.</p>			
Самостійна робота	<p>Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 13
Лекція 14	<p>Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p>	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 14
Самостійна робота	<p>Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 14
Лекція 15	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p>	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 15
Практичне заняття 8	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p> <p>1. Державна політика у сферах національної безпеки і оборони в Україні.</p> <p>2. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій.</p> <p>3. Конституційно-правове регулювання діяльності Ради Національної безпеки та оборони України.</p>	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 15
Самостійна робота	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 15
Лекція 16	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p>	2	-	1 раз на тиждень /тиждень 16
Самостійна робота	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	5	7	1 раз на тиждень /тиждень 16
Лекція 17	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p>	2	2	1 раз на тиждень /тиждень 17
Самостійна робота	<p>Конституційні основи національної безпеки та оборони</p> <p>https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10693</p>	10	12	1 раз на тиждень /тиждень 17

=10693

1. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття парламенту і парламентаризму, конституційного статусу Верховної Ради України, її функцій і компетенції, структури та органів Верховної Ради України, форм парламентської діяльності, а також ролі парламенту в процесах європейської та євроатлантичної інтеграції України. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень Верховної Ради України, її взаємодією з Президентом України, органами виконавчої та судової влади, діяльністю парламентських органів і формами роботи парламенту з урахуванням норм Конституції України та Регламенту Верховної Ради України. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ролі Верховної Ради України у системі поділу влади, значення парламентаризму для демократичного розвитку держави, ефективності парламентських форм роботи, а також участі парламенту у реалізації курсу на європейську та	Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення понять і категорій – 2 бали ; допущення окремих неточностей – 1 бал ; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та Регламент Верховної Ради України – 2 бали ; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал ; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь з логічною, аргументованою позицією – 1 бал ; обмежена участь або недостатня аргументація – 0,5 бала ; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів . Термін виконання: під час аудиторного заняття.	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		євроатлантичну інтеграцію України.		
Практичне заняття №2	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо конституційно-правового статусу Президента України, його місця у системі органів державної влади, вимог до кандидатів на пост Президента України, підстав і порядку дострокового припинення повноважень, інституту імпичменту, функцій та компетенції Президента України, а також ролі глави держави у забезпеченні європейського та євроатлантичного курсу України.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень Президента України, його взаємодією з Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та іншими органами державної влади, застосуванням процедур відповідальності Президента України, з урахуванням норм Конституції України та чинного законодавства.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо місця Президента України у системі поділу влади, співвідношення політичної ролі та конституційних повноважень глави держави, доцільності та ефективності інституту імпичменту, а також ролі Президента України у забезпеченні стратегічного курсу держави на європейську та євроатлантичну інтеграцію</p>	<p>Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали; допущення окремих неточностей – 1 бал; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на норми Конституції України та законодавство про Президента України – 2 бали; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття.</p>	5
Практичне заняття №3	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо конституційно-правового статусу Кабінету Міністрів України, його місця в</p>	<p>Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали;</p>	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	<p>завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>системі органів виконавчої влади, порядку формування уряду, взаємовідносин Кабінету Міністрів України з Президентом України та Верховною Радою України, функцій і компетенції уряду, ролі Прем'єр-міністра України, а також видів і юридичної сили актів Кабінету Міністрів України. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з діяльністю Кабінету Міністрів України, реалізацією його повноважень, прийняттям актів уряду, взаємодією з іншими органами державної влади, а також виконанням урядом завдань у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції з урахуванням норм Конституції України та законодавства про Кабінет Міністрів України. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо місця і ролі Кабінету Міністрів України у системі поділу влади, політико-правового значення Програми діяльності уряду, ефективності урядових актів, відповідальності уряду, а також ролі виконавчої влади у реалізації стратегічного курсу України на європейську та євроатлантичну інтеграцію.</p>	<p>допущення окремих неточностей – 1 бал; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на норми Конституції України та законодавство про Кабінет Міністрів України – 2 бали; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь з логічною та аргументованою позицією – 1 бал; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття</p>	
<p>Практичне заняття №4</p>	<p>Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод</p>	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття судової влади та правосуддя, конституційних засад організації і здійснення правосуддя, принципів судочинства, системи судоустрою України, статусу суддів, порядку їх призначення та припинення</p>	<p>Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали; допущення окремих неточностей у визначеннях – 1 бал; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5</p>	<p style="text-align: center;">5</p>

	<p>(імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.</p>	<p>повноважень, а також інституту суддівського самоврядування. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з діяльністю органів судової влади, реалізацією принципів правосуддя, застосуванням норм Конституції України та законодавства про судоустрій і статус суддів, визначенням гарантій незалежності суддів і забезпечення права на справедливий суд. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ролі судової влади в механізмі поділу влади, забезпечення незалежності та неупередженості суддів, ефективності судової системи, а також значення суддівського самоврядування для функціонування правової держави.</p>	<p>бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та законодавство про судоустрій і статус суддів – 2 бали; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття.</p>	
<p>Самостійна робота</p>	<p>Письмова контрольна робота Атестаційна робота №1 Вирішення практичного кейсу</p>	<p>Атестаційна робота № 1 проводиться у дистанційній формі з використанням СЕЗН Moodle та включає два самостійні елементи контролю: Онлайн-тестування, що складається з 12 тестових завдань, спрямованих на перевірку знань основних понять, інститутів та норм конституційного права України. Вирішення практичного кейсу, що передбачає письмовий аналіз конституційно-правової ситуації із застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства.</p>	<p>Онлайн-тестування в СЕЗН Moodle – до 6 балів 12 тестових завдань, 0,5 бала за кожен правильну відповідь; зараховуються лише відповіді, подані у встановлений часовий ліміт у СЕЗН Moodle. Вирішення практичного кейсу – до 4 балів правильно вирішений кейс (повний, обґрунтований аналіз із застосуванням норм Конституції України та законодавства) – 4 бали; частково правильне вирішення кейсу (допущені неточності або неповний правовий аналіз) – 3 бали; фрагментарне вирішення кейсу (визначено лише окремі елементи правової ситуації) – 2 бали; поверхнєве вирішення кейсу (загальні міркування</p>	<p>10</p>

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

			без належного правового обґрунтування) – 1 бал ; відсутність відповіді або неправильне вирішення кейсу – 0 балів. Термін виконання: відповідно до графіка атестації шляхом проходження онлайн-тестування та виконання кейсового завдання в СЕЗН Moodle (із визначеним часовим лімітом)	
Практичне заняття №5	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття конституційної юрисдикції та конституційного контролю, видів і форм конституційного контролю, порядку формування та структури Конституційного Суду України, правового статусу суддів Конституційного Суду України, а також основних функцій і повноважень Конституційного Суду України. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної зі здійсненням конституційного контролю, реалізацією повноважень Конституційного Суду України, застосуванням процедур офіційного тлумачення Конституції України та законів України, а також оцінкою юридичних наслідків визнання нормативно-правових актів неконституційними з урахуванням норм Конституції України та Закону України «Про Конституційний Суд України». Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ролі Конституційного Суду України в системі поділу влади, значення конституційного контролю	Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали ; допущення окремих неточностей у визначеннях – 1 бал ; поверхнєве або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та законодавство про Конституційний Суд України – 2 бали ; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал ; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала. Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал ; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала ; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів. Термін виконання: під час аудиторного заняття.	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		для забезпечення верховенства Конституції України, меж і наслідків офіційного тлумачення, а також впливу рішень Конституційного Суду України на правову систему держави та процес європейської інтеграції.		
Практичне заняття №6	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття територіального устрою держави, співвідношення державного та адміністративно-територіального устрою України, ознак унітарної держави, принципів адміністративно-територіального устрою, системи адміністративно-територіальних одиниць України, а також особливостей конституційно-правового статусу Автономної Республіки Крим. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з територіальною організацією влади в Україні, застосуванням принципів унітаризму та адміністративно-територіального устрою, визначенням повноважень органів державної влади й місцевого самоврядування у межах адміністративно-територіальних одиниць, а також особливостей статусу Автономної Республіки Крим з урахуванням норм Конституції України. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо переваг і викликів унітарної форми державного устрою України, доцільності змін в адміністративно-територіальному устрої, впливу децентралізації на	Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали ; допущення окремих неточностей у визначеннях – 1 бал ; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та законодавство про адміністративно-територіальний устрій – 2 бали ; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал ; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал ; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала ; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів . Термін виконання: під час аудиторного заняття.	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		територіальну організацію влади, а також значення конституційно-правового статусу Автономної Республіки Крим у контексті відновлення територіальної цілісності України.		
Практичне заняття №7	диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	<p>Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття і принципів місцевого самоврядування, його соціального призначення і політичної ролі, системи місцевого самоврядування в Україні, статусу територіальної громади, форм безпосередньої демократії на місцевому рівні, а також ролі місцевого самоврядування в процесах європейської інтеграції та транскордонного співробітництва.</p> <p>Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією повноважень органів місцевого самоврядування, здійснення місцевих виборів, референдумів, громадських слухань та місцевих ініціатив, визначенням питань місцевого значення, а також участю територіальних громад у транскордонному співробітництві з урахуванням норм Конституції України та законодавства про місцеве самоврядування.</p> <p>Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо місця місцевого самоврядування в механізмі публічної влади, співвідношення державної влади і місцевого самоврядування, ефективності форм безпосередньої демократії на місцевому рівні, а також значення місцевого самоврядування для</p>	<p>Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали; допущення окремих неточностей у визначеннях – 1 бал; поверхнєве або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин).</p> <p>Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та законодавство про місцеве самоврядування – 2 бали; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин).</p> <p>Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів.</p> <p>Термін виконання: під час аудиторного заняття.</p>	5

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

		європейської інтеграції та розвитку територіальних громад.		
Практичне заняття №8	Термінологічний диктант, робота у групі над розв'язанням практичного завдання, технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції); технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, дебрифінг та ін.	Термінологічний диктант Перевірка знань здобувачів вищої освіти щодо поняття національної безпеки та оборони, змісту державної політики у сфері національної безпеки і оборони, особливостей правового режиму тимчасово окупованих територій, а також конституційно-правового статусу, функцій і повноважень Ради національної безпеки і оборони України. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання / кейс-метод Аналіз конституційно-правової ситуації, пов'язаної з реалізацією державної політики у сфері національної безпеки і оборони, застосуванням норм Конституції України щодо захисту суверенітету та територіальної цілісності держави, правового статусу тимчасово окупованих територій, а також діяльністю Ради національної безпеки і оборони України з урахуванням чинного законодавства. Участь у дискусії (метод «прес», дискусія, дебати, дебрифінг) Обговорення проблемних питань щодо ролі Конституції України у забезпеченні національної безпеки і оборони, співвідношення безпекових інтересів держави та прав і свобод людини, правових особливостей режиму тимчасово окупованих територій, а також місця Ради національної безпеки і оборони України в системі органів державної влади.	Термінологічний диктант – до 2 балів повне, правильне та системне відтворення конституційно-правових понять і категорій – 2 бали ; допущення окремих неточностей у визначеннях – 1 бал ; поверхневе або помилкове знання термінології – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (5–10 хвилин). Робота у групі / кейс-метод – до 2 балів аргументований аналіз практичного завдання з посиланням на Конституцію України та законодавство у сфері національної безпеки і оборони – 2 бали ; частковий аналіз без належного правового обґрунтування – 1 бал ; формальний або помилковий аналіз – 0–0,5 бала . Термін виконання: під час аудиторного заняття (15–20 хвилин). Участь у дискусії – до 1 бала активна участь із логічною та аргументованою позицією – 1 бал ; участь з обмеженою аргументацією – 0,5 бала ; пасивна участь або відсутність висловлювань – 0 балів . Термін виконання: під час аудиторного заняття.	5
Самостійна робота	Письмова контрольна робота Атестаційна	Атестаційна робота № 2 проводиться у дистанційній формі з використанням СЕЗН Moodle та включає два	Онлайн-тестування в СЕЗН Moodle – до 6 балів 12 тестових завдань, 0,5 бала за кожну правильну	10

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

	робота №2 Вирішення практичного кейсу	самостійні елементи контролю: Онлайн-тестування , що складається з 12 тестових завдань, спрямованих на перевірку знань основних понять, інститутів та норм конституційного права України. Вирішення практичного кейсу , що передбачає письмовий аналіз конституційно-правової ситуації із застосуванням норм Конституції України та чинного законодавства.	Відповідь ; зараховуються лише відповіді, подані у встановлений часовий ліміт у СЕЗН Moodle. Вирішення практичного кейсу – до 4 балів правильно вирішений кейс (повний, обґрунтований аналіз із застосуванням норм Конституції України та законодавства) – 4 бали ; частково правильне вирішення кейсу (допущені неточності або неповний правовий аналіз) – 3 бали ; фрагментарне вирішення кейсу (визначено лише окремі елементи правової ситуації) – 2 бали ; поверхнє вирішення кейсу (загальні міркування без належного правового обґрунтування) – 1 бал ; відсутність відповіді або неправильне вирішення кейсу – 0 балів. Термін виконання: відповідно до графіка атестації шляхом проходження онлайн- тестування та виконання кейсового завдання в СЕЗН Moodle (із визначеним часовим лімітом)	
Усього за поточний контроль	10			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання (тести)	https://moodle.znu.edu.ua/ course/view.php?id=1069 <u>3</u>	40 тестів (одна правильна відповідь) – 20 балів	20
	Практичне завдання (ситуаційна задача (кейс))	https://moodle.znu.edu.ua/ course/view.php?id=1069 <u>3</u>	Вирішення ситуаційної задачі (кейсу) – макс. 20 балів 18–20 балів – ситуаційна задача (кейс) вирішена повністю та правильно; здійснено точну правову кваліфікацію фактичних обставин; обґрунтовано застосовано норми Конституції України та чинного законодавства; наведено логічні,	20

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право

			<p>аргументовані та чіткі висновки. 14–17 балів – ситуаційна задача (кейс) вирішена загалом правильно; правова кваліфікація є коректною, однак допущено незначні неточності у застосуванні або тлумаченні норм права чи формулюванні висновків. 10–13 балів – здійснено часткове вирішення ситуаційної задачі (кейсу); правовий аналіз має поверховий характер; нормативне обґрунтування є обмеженим або неповним; висновки сформульовано без належної аргументації. 0–9 балів – ситуаційна задача (кейс) не вирішена або вирішена неправильно; допущено істотні помилки у правовій кваліфікації; відсутнє або неправильне застосування норм права; висновки відсутні або не відповідають змісту завдання.</p>	
Усього за підсумковий контроль				40

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право
Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Екзамен
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Підручники та монографії

1. Верлос Н. В. Конституційне право : навчальний посібник у схемах і таблицях для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право» : в 2 ч. Ч.1 Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 180 с.
2. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
3. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. Посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
4. Конституційне право : навч. посібник / Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 584 с. – Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.26099>
5. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
6. Совгіря О. В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 556 с.
7. Тертишник В. М. Конституція України: науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
8. Якимович Я. В. Конституційне право України. Курс лекцій. Ужгород, 2022. 129 с.

Критичні джерела:

1. Batanov O. ., Batanova N. ., Verlos N. ., Omelchenko N. ., Lukashenko A. . Constitutional principles of functioning of democratic institutions in the conditions of COVID-19 pandemic. Domestic practice and foreign experience. DIXI. 2022. Т. 24. № 1. С. 1-19. DOI: <https://doi.org/10.16925/2357-5891.2022.01.04> URL: <https://revistas.ucc.edu.co/index.php/di/article/view/4237>.
2. Верлос Н. В. Конституційно-правові засади охорони та захисту права дитини на життя, повагу до гідності, свободу і особисту недоторканність в період збройного конфлікту. Аналітично-порівняльному правознавстві. 2025. Вип.6. Ч.1. С.135-141 DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.20> URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/12/22.pdf>

3. Верлос Н. В. Реалізація конституційного права дитини на освіту в умовах збройного конфлікту: подолання дискримінаційних бар'єрів. Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. №91. Ч.1. С.172-177 DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.1.24> URL:<https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/11/26.pdf>
4. Верлос Н. В., Коломоєць Т. О., Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Цифрова безбар'єрність як правовий інструмент реалізації конституційного принципу рівності та протидії цифровій дискримінації. Юридичний науковий електронний журнал. Категорія Б. . 2025. № 4. С. 601-605. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-4/145> URL: http://lsej.org.ua/4_2025/147.pdf.
5. Гедульянов В. Е. Інститут представницької демократії в умовах сучасної конституційної реформи в Україні: проблеми теорії та практики : дис. ... д-ра юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право». Ужгород, 2025. 425 с.
6. Застосування судами Конституції України: доктрина і практика / О. Ю. Водянніков, О. В. Грищук, В. В. Лемак, Д. Г. Михайленко, О. В. Совгіря [та ін.]; упоряд. : А. А. Єзеров, Д. С. Терлецький. Київ : ВАІТЕ, 2022. 603 с.
7. Коломоєць Т., Верлос Н., Нікітенко В., Воронкова В. Цифрові права в умовах розвитку штучного інтелекту та глобалізації: виклики та можливості. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house "Helvetica", 2024. 19 (96). Р. 207–217. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-24> URL:<https://humstudies.com.ua/article/view/312143>
8. Конституційне право держав-членів Європейського Союзу : підручник / П. Захарченко, Г. Лаврик. Полтава : ПУЕТ, 2024. 389 с.
9. Конституційно–правове регулювання прав і свобод громадян в Україні: колективна монографія /під ред. І.С. Пирого, Ю.М. Бисаги. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 472 с.
10. Нікітенко В., Воронкова В., Коломоєць Т., Верлос Н. Захист прав і свобод людини як виклик трансформації правової системи в умовах турбулентності цифрової доби. Humanities Studies. 2025. Випуск 23 (100). С.68-82. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2025-23-100-08> URL:<https://humstudies.com.ua/article/view/335589>
11. Терлецький Д.С., Марусяк О.В., Батан Ю.Д., Афанасьєва М.В. та ін. (за заг. ред. М.В. Афанасьєвої) Права людини в особливих правових режимах: досвід України : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 356 с.
12. Український конституціоналізм в умовах війни: основні науково-практичні проблеми та організаційно-правові засоби їх розв'язання: наукова записка / О.В. Скрипнюк, А.Р. Крусян, О.В. Марцеляк, О.В. Батанов, В.А. Явір, Н.Л. Омельченко, Т.А. Костецька; Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 112 с.
13. Чалчинський В. І. Конституційно-правове забезпечення прав людини в умовах цифровізації: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (08 – Право). Київ, 2025. 225 с..

Інформаційні ресурси

1. rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського
3. <https://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
4. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
5. <http://www.ombudsman.gov.ua> – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
6. <https://www.president.gov.ua> – Офіційне інтернет-представництво Президента України
7. <https://zor.gov.ua/> – Запорізька обласна рада
8. <https://zp.gov.ua/> – Запорізька міська рада

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Конституційне право
7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Відвідування усіх занять є обов'язковим для здобувачів. Відпрацювання допускається лише у разі відсутності здобувача на практичному занятті з поважних причин (напр. хвороба, що підтверджується довідкою з лікарні).

Академічна доброчесність. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

Визнання результатів неформальної (інформальної) освіти

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, можуть бути перераховані у межах освітнього компонента відповідно до чинного законодавства України та Положення Запорізького національного університету про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_zapor_z_kogo_nats_onal_nogo_un_versitetu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya_zdobutikh_shly_akhom_neformal_noyi_ta_abo_nformal_noyi_osv_ti.pdf).

Перезарахування здійснюється за результатами розгляду документів і співвіднесення їх із результатами навчання дисципліни. Перезарахування результатів неформальної освіти можливе в межах визначених результатів навчання та обсягу кредитів освітнього компонента.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма. Визнанню можуть підлягати результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), виду навчальних занять, завданням самостійної роботи, індивідуальному завданню.

У разі, якщо перезарахуванню отриманих результатів навчання у неформальній та інформальній освіті підлягають окремі розділи чи теми, виду навчальних занять, самостійної роботи, які не перевищують 14 годин, право для перезарахування результатів надається викладачу відповідної дисципліни.

Документи для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання: сертифікати, свідоцтва, освітні програми, які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти.

Рекомендовані платформи: Prometheus, Coursera, ВУМ online, edX, HELP (Рада Європи), Udemy, FutureLearn, OpenLearn (The Open University) та інші.

Перевірка досягнутих результатів навчання здійснюється під час проведення підсумкового контролю з дисципліни та враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <https://surl.li/vlweoj>

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://surl.lu/xkxmuz>

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivcwih>

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>